

"Ghosting" og "Spøgelsestryk"

Jeg får af og til spørgsmål om spøgelsestryk (ghosting), som mange forveksler med et andet trykteknisk problem "spejl".

Forvekslingen skyldes sandsynligvis, at man på engelsk taler om:

- Chemical ghosting = "spøgelsestryk"
- Mechanical ghosting = "spejl"

"Mechanical ghosting" eller spejl er beskrevet i bogen, mens spøgelsestryket ikke er beskrevet. I de gamle tryktekniske bøger¹ beskrives spøgelsestryk som:

"...I trykket på vidertryksiden / sekundarsiden genfinder man motiver, som findes på skønsiden / primarsiden, enten som blankere eller mattere optørrede partier. Det er dog også muligt, at man på utrykte partier af papirets bagside kan ane motiver fra forsiden. Disse skyldes hverken gennemskin eller afsmitning..."

Magasinforsidens titel ses som spøgelsestryk på omslagets inderside

Årsag:

Når farven, specielt kraftig oxiderende farver, tørre op, opstår der "gasser" som hærdet eller misfarver enten det utrykte papir eller andet tryk, der er under tørring.

Det vil altså sige, at det er farvens "gasser" som vandrer igennem papiret og påvirker bagsidetrykket. Det er altså en kemisk reaktion som man ikke kan forudse. Det er forholdet imellem; trykfarvens, fugtevandets og papirets kemi som i uheldige tilfælde skaber problemet.

Det er muligt, at hvis man skifter farve eller papir, så forsvinder problemet. Det vil ikke hjælpe at trykke lak oven på, da gasserne jo går igennem papiret – ind ad bagdøren, så at sige – og om på den anden side.

Så det er faktisk sandsynligt, at lakken forværre problemet, da gasserne nu kun kan vandre igennem papiret og ikke også afgasse til luften.

Problemet kan også opstå ved trykning på stærkt optisk bleget papir (optical brightener), hvor det optiske blegemiddel nedbrydes i kontakt med den tørrende trykfarve oxidere.

Lige som der ved trykning af "neonfarver" / "fluorescerende farver" kan være større tendens til spøgelsestryk end ved almindelige trykfarver.

ISO arbejder i øjeblikket på en standard med titlen:

"ISO DTR 12705 Chemical Ghosting"

for dem der ønsker (og kan) teste deres trykfarver.

¹ fx "BOGTRYK OFFSET, ark og rotation" fra Lorilleux International, side 145

TILFØJELSE TIL BOGEN:

"Internationalt standardiseret
grafisk produktion - ISO 12647"

Side: 198–199

